

avšak zajisté jen v mezích přípustných dle platných zákonů, tedy nikoliv měrou a způsobem v zákoně přímo zakázaným. Zákonná ustanovení proti lichvě válečné, stanovící meze soukromé ziskčnosti v zájmu obecního prospěchu, zavazují obce jako hospodářské subjekty stejně jako soukromníky. Obava obžalovaných, že by respektování platných omezení co do přípustnosti zisku a požadování přiměřené ceny za předměty potřeby jim přineslo újmy majetkové, nebo dokonce podezřívání z nečestného jednání, jsou neodůvodněny.

Čís. 178.

K zločinu podvodu dle § 199 d) tr. z. se nevyžaduje, by podvodným jednáním bylo zmařeno konkrétní opatření státní správy.

Za absolutně nezpůsobilý prostředek k oklamání jest pokládati pouze takový, který, i když se ho správně použije, není za žádných okolností s to, by vyvolal zamýšlený účinek.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1920, Kr I 653/19.)

Nejvyšší soud jako zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Richarda W. do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 22. listopadu 1919, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného podvodu dle §§ 8, 197, 199 d) tr. z., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po stránce věcné popírá zmateční stížnost, že by byl obžalovaný předložil padělanou dovolenku pohraničním orgánům v úmyslu, by vojiny uvedl v omyl a aby tím stát utrpěl škodu na svém právu na střežení hranic. Pouhé poškození státního dohledu prý nestačí ke skutkové podstatě zločinu dle § 199 d) tr. z., jest prý nutno, by byl poškozen účel, jehož se státní dohled domáhá, a dále, by úřad upustil od konkrétních opatření, k nimž by jinak byl dán podnět, kdyby byl znám pravý stav věci, padělkem zakrytý. V přítomném případě obžalovaný prý jen z hlouposti se vykázal padělanou dovolenkou, ačkoliv měl pravý propouštěcí list, a nejednalo se mu ani o podloudné dopravení zboží přes hranice ani o oklamání vojenské stráže, by dosáhl zase propuštění. Než úmysl, v jakém jednala pachatel, zjišťuje soud na základě svého přesvědčení, získaného volným uvažováním prostředků průvodních, a nelze zjištění to pokud mu nelze vytýkati některou z formálních vad § 281 tr. ř., bráti v odpor materiálně právním důvodem zmatečnosti, jak činí zmateční stížnost. V přítomném případě vyslovil a odůvodnil rozsudek, že soud nalézací nabytí úplného přesvědčení, že se obžalovaný vykázal k své legitimaci oproti pohraničním strážním orgánům dovolenkou, kterou sám padělal, by je oklamal, nemaje povolení, překročení hranice, a tím způsobem poškodil stát na jeho právu, kontrolovati a střežiti pohraniční styk. Tím je zároveň vysloveno, že obžalovaný zamýšlel nejen poškoditi abstraktní právo státního dohledu, nýbrž přímo účel, jehož se státní dohled domáhá, t. j.

9 kontrolu pohraničního styku z důvodů celních, finančních, vojenských, z důvodů policie bezpečnostní, zdravotní, veterinářské atd. Aby bylo podvodným jednáním pachatelovým zmařeno konkrétní opatření státní správy, jak udává zmateční stížnost, se k zločinu podvodu § 199 d) tr. z. nežádá. Rovněž tak je lhostejno, co bylo pohnutkou jednání obžalovaného. (Propašování zboží, nabytí svobody atd.) Rozhodným je podvodný úmysl, a ten je zjištěn. Že by byl obžalovaný jen z nedopatření se vykázal padělanou dovolenkou na místě pravého propouštěcího listu, obžalovaný v první stolici netvrdil a soud nezjistil: zjistil naopak, že se obžalovaný nejen legitimoval padělanou dovolenkou, nýbrž i sám se vydával za Arnošta R., na jehož jméno zněla padělaná listina. Zmateční stížnost namítá dále, že padělaná dovolenka nebyla způsobitým prostředkem k oklamání, ježto byla zdánlivě vydána od vojenského velitelství v Krakově v době (26. prosince 1918), kdy toto velitelství již neexistovalo, vykazovala 4 otisky razítka bývalého c. a k. vojenského velitelství, což prý každému laikovi, tím více vojenské strážci muselo napadnouti, obsahovala nečitelný podpis velitele, a neměla předepsaného podpisu velitele nižšího vojenského oddělení. Z těchto nedostatků prý musil každý na první pohled seznati, že jest celá listina padělaná. Poněvadž pak obžalovaný předložil tento padělek prý jen jedenkrátě důstojnickému zástupci V. na strážnici v H. a tento ihned musil poznati, a také poznal, že jest dovolenka padělaná, bylo vyloučeno jeho oklamání. Než za absolutně nezpůsobilý prostředek k oklamání lze pokládati pouze takový, který není s to, i když se ho správně použije, vyvolati zamýšlený účinek za žádných okolností. Že se ukáže použitý prostředek nezpůsobilým k dosažení účelu, trestním zákonem zakázaného, pouze v určitém případě, nemůže způsobiti jeho beztrestnost. V přítomném případě jest zjištěno, že se obžalovaný legitimoval padělanou dovolenkou dvakrátě. Poprvé oběma jmenovaným vojínům pohraniční strážce o tři čtvrtě na 11. hod. v noci dne 28. února 1919 venku na hranici, podruhé službu konajícímu důstojnickému zástupci v H. Uváží-li se, že při prohlídce legitimace vojiny v noční době snadno by byly mohly nedostatky padělku ujíti pozornosti kontrolující strážce, dlužno trvati na tom, že přes to, že v konkrétním případě obžalovaný svého účelu, padělkem oklamati, nedosáhl, nebyl prostředek jím použitý absolutně nezpůsobilý k oklamání a ve zjištění padělku službu konajícím důstojnickým zástupcem dlužno právě spatřovati onu náhodu, která provedení činu obžalovaného zmařila, takže zůstalo pouze při pokuse.

Čís. 179.

Jde-li o krádež (podílnictví na krádeži) běžných zlatých mincí jest pro kvalifikaci trestného činu rozhodnou jejich vnitřní hodnota, nikoliv pouze jejich cena nominální.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1920, Kr I 663/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Josefa B. do rozsudku krajského soudu v Českých